

7. Σχέσεις Βυζαντίου – Δύσης Αγώνες για τη διατήρηση των ιταλικών κτήσεων

α. Ο Ελληνισμός της Ιταλίας

- 8^ο – 6^ο αι. : Ελληνικός πληθυσμός μετοικεί στη Σικελία και στη Νότια Ιταλία εξαιτίας των σλαβικών επιδρομών .
- Αρχές 10^{ου} αι.: Οι Άραβες κατακτούν τη Σικελία.

Η νότια Ιταλία παραμένει στο Βυζάντιο στην οποία κατέφυγαν πολλοί Σικελιώτες εξαιτίας των αραβικών επιδρομών. Έτσι πυκνώνει ο ελληνικός πληθυσμός στην περιοχή.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΝΟΤΙΑ ΙΤΑΛΙΑ

- Αποτελείται από τα θέματα : α. Λογγοβαρδίας, Καλαβρίας, Λουκανίας. Συνόρευε βόρεια με κρατίδια που προσπαθούσαν να κρατήσουν την αυτονομία τους έναντι του Βυζαντίου και του Γερμανικού κράτους.

β. Η ιταλική πολιτική των Μακεδόνων – σχέσεις με το Γερμανικό Κράτος

Οι αυτοκράτορες της Μακεδονικής Δυναστείας στόχευαν :

- Στη διατήρηση και επέκταση των κτήσεών τους στην Ιταλία και
- Στην απόκρουση των αραβικών επιθέσεων και της Γερμανικής απειλής. Έτσι:

➔ **Κωνσταντίνος Ζ'**: Για να αντιμετωπίσει τους Άραβες προσπάθησε να βρει συμμάχους στη Δύση και αντάλλαξε πρεσβείες με τους ηγέτες της. Ωστόσο ηττήθηκε από τους Άραβες.

➔ **Νικηφόρος Φωκάς**: Ακολούθησε αμυντική πολιτική απέναντι στους Άραβες και σκληρή στάση στις διαπραγματεύσεις με τους Γερμανούς.

- 10^ο αι.: Ο γερμανός ηγεμόνας Όθων Α' ίδρυσε την «Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους»
- 962 : Ο Όθων Α' στέφεται «αυτοκράτωρ Ρωμαίων» από τον πάπα. Οι Βυζαντινοί αρνούνται να τον αναγνωρίσουν.

- 968: Ο Όθων Α' στέλνει τον Λιουτπράνδο, τον επίσκοπο της Κρεμόνας, πρεσβευτή στην Κωνσταντινούπολη για να προτείνει ειρήνη και γάμο του διαδόχου του με μια βυζαντινή πριγκίπισσα, με προίκα της βυζαντινές κτήσεις της Ν.Ιταλίας. Ο Νικηφόρος Φωκάς απορρίπτει τις προτάσεις και διώχνει τον Λιουτπράνδο.
- ➔ **Ιωάννης Τζιμισκής** : Ένωσε τα τρία ιταλικά θέματα και ίδρυσε το κατεπανάτο¹ της Ιταλίας με έδρα το Μπάρι .
  - Δείχνει πιο διαλλακτική στάση απέναντι στους Γερμανούς.
  - Η ανιψιά του Θεοφανώ νυμφεύεται το 972 στη Ρώμη τον Όθωνα Β', διάδοχο του γερμανικού θρόνου.
- ➔ **Όθων Β' (ο Ερυθρός ή Χωλός)** : Δείχνει αλαζονική συμπεριφορά. Διασχίζει τη βυζαντινή Νότια Ιταλία και συγκρούεται με τους Άραβες στον Κρότωνα, λιμάνι της Νότιας Ιταλίας . Ηττήθηκε το 982 και ένα χρόνο αργότερα πέθανε σε ηλικία 28 ετών. Μετά το θάνατο οι σχέσεις Βυζαντίου – Αράβων αποκαθίστανται.
- ➔ **Βασίλειος Β' (Βουλγαροκτόνος)** : Αντιμετωπίζει τις εξωτερικές απειλές με τη βοήθεια των Βενετών και των Πισατών. Παραχωρεί τα πρώτα εμπορικά προνόμια στους Βενετούς.

Μέσα 11^ο αιώνα

Εμφανίζεται νέος εχθρός : οι Νορμανδοί . Κατακτούν πολλά εδάφη της Νότιας Ιταλίας και θεωρούνται εξαιρετικά επικίνδυνοι για τις βυζαντινές κτήσεις της Νότιας Ιταλίας.

¹ κατεπανάτος= βυζαντινή επαρχία που διοικούνταν από τον κατεπάνω. Το κατεπανάτο της Ιταλίας ιδρύθηκε από τον αυτοκράτορα Ιωάννη Τζιμισκή το 975 και είχε έδρα το Μπάρι.

κατεπάνω = ο διοικητής, ανώτατος αξιωματούχος των βυζαντινών επαρχιών. Ήταν ο εκπρόσωπος του αυτοκράτορα σε κάθε επαρχία.